

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ . . . . . Σελ. 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περί τῆς παραλλαγῆς τῶν εἰδῶν τῶν κατοικιδίων ζώων.

Αἰτίαι τῆς μεταβλητότητος. . . . . » 9

Ἀποτελέσματα τῶν ἐξέσεων καὶ τῆς χρήσεως ἢ τῆς ἀχρησίας τῶν μερῶν. — Παραλλαγή ἕνεκα συσχετίσεως. — Κληρονομικότης. . . . . » 14

Χαρακτῆρες τῶν ποικιλιῶν τῶν κατοικιδίων ζώων καὶ φυτῶν. — Πόσον δύσκολον εἶναι νὰ διακρίνωμεν τὰς ποικιλίας ἀπὸ τὰ εἶδη. — Καταγωγή τῶν ποικιλιῶν τῶν κατοικιδίων ζώων καὶ φυτῶν, ἀποδιδομένη εἰς ἓν ἢ πλείονα εἶδη. . . . . » 19

Φυλαὶ τῶν κατοικιδίων περιστερῶν. — Αἱ διαφοραὶ τῶν καὶ ἡ καταγωγή τῶν. . . . . » 24

Ἀρχαὶ ἐπιλογῆς ἀρχαιοῦθεν ἐφαρμοζόμεναι. — Ἀποτελέσματα αὐτῶν . . . . . » 30

Ἀσυνεῖδητος ἐπιλογή. . . . . » 35

Εὐνοϊκοὶ ὅροι διὰ τὴν ἐπιλογὴν τὴν ἐνεργουμένην ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου. . . . . » 41

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περί τῆς μεταβλητότητος εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν.

Μεταβλητότης. . . . . » 46

Ἀτομικαὶ διαφοραὶ. . . . . » 48

Ἀμφισβητούμενα εἶδη. . . . . » 51

Τὰ κοινὰ καὶ λίαν διαδεδομένα εἶδη εἶναι καὶ τὰ περισσότερον παραλλάσσοντα. . . . . » 59

Τὰ εἶδη τῶν πλουσιωτέρων γενῶν εἰς κάθε χώραν παραλλάσσουν συχνότερον ἀπὸ τὰ εἶδη τῶν ὀλιγώτερον πλου-

Περί τῆς γενέσεως τῶν εἰδῶν

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

αίων γενῶν.	Σελ. 60
Πολλὰ εἶδη περιεχόμενα εἰς πλουσιώτατα γένη ὁμοιάζουν μὲ παραλλαγάς, καθ' ὅσον εἶναι στενώτατα, ἀλλ' ἀνί- σως συγγενῆ πρὸς ἄλληλα καὶ καθόσον ἔχουν λίαν περιωρισμένον τόπον διαμονῆς.	» 63
*Ανακεφαλαίωσις.	» 65
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.	
*Ὁ ἀγὼν ὑπάρξεως.	» 67
*Ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἐπὶ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.	» 67
*Ἡ ἔκφρασις «ἀγὼν περὶ ὑπάρξεως» ὑπὸ τὴν μεταφορικὴν τῆς σημασίαν	» 69
Γεωμετρικὴ πρόοδος τῆς αὐξήσεως τῶν ἀτόμων.	» 70
Περὶ τῆς φύσεως τῶν ἐμποδίων εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν.	» 73
Πολύπλοκοι σχέσεις μεταξὺ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν εἰς τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα.	» 77
*Ὁ ἀγὼν περὶ ὑπάρξεως εἶναι λυσσώδεις ὅταν συνάπτε- ται μεταξὺ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν παραλλαγῶν ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ εἶδους.	» 82

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

*Ἡ φυσικὴ ἐπιλογή ἢ ἡ ἀντοχὴ τοῦ περισσότερον
προσηρμοσμένου.

Ἡ φυσικὴ ἐπιλογή σύγκρισις τῆς δυνάμεως τῆς μὲ τὴν ἐπι- λογικὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου* ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐπὶ τῶν χαρακτήρων ἔχει ὀλίγην σημασίαν* ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐφ' ὄλων τῶν ἡλικιῶν καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν φύλων	» 86
Γενετήσιος ἐπιλογή.	» 96
Παραδείγματα τῆς ἐνεργείας τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς ἢ τῆς ἀντοχῆς τοῦ περισσότερον προσηρμοσμένου.	» 98
Περὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ἀτόμων.	» 106
Εὐνοϊκαὶ περιστάσεις διὰ τὴν παραγωγὴν νέων μορφῶν διὰ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.	» 111
*Ἡ φυσικὴ ἐπιλογή προκαλεῖ μερικὰς ἐξαφανίσεις.	» 118
Διάστασις τῶν χαρακτήρων	» 120
Πιθανὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνεργείας τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς, συνεπεία τῆς διαστάσεως τῶν χαρακτήρων καὶ τῆς ἐξα- φανίσεως, ἐπὶ τῶν κατιόντων κοινοῦ προγόνου.	» 125
Περὶ τῆς πιθανῆς προόδου τῆς ὀργανώσεως	» 135
Σύμπτωσις τῶν χαρακτήρων.	» 140
Συνοψίσις τοῦ κεφαλαίου.	» 142

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν νόμων τῆς παραλλαγῆς.

'Αποτελέσματα τῶν ὄρων	Σελ	147
'Αποτελέσματα προκαλούμενα ὑπὸ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῆς χρήσεως ἢ ἐπὶ τῆς ἀχρησίας τῶν μερῶν	»	150
'Εγκλιματισίς	»	156
Συσχετικαὶ παραλλαγαί.	»	159
'Αντιστάθμισις καὶ οἰκονομία τῆς αὐξήσεως	»	163
Αἱ πολλαπλαῖ ὑποτυπώδεις καὶ κατώτερας ὁργανώσεως διαπλάσεις εἶναι εὐμετάβλητοι.	<	164
Οἱ χαρακτῆρες τοῦ εἴδους μεταβάλλονται εὐκολώτερον ἀπὸ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ γένους	»	169
Οἱ δευτερεύοντες γενετήσιοι χαρακτῆρες εἶναι εὐμετάβολοι.	»	171
Τὰ εἶδη τοῦ αὐτοῦ γένους παρουσιάζουν ἀναλόγους παραλλαγάς, οὕτως ὥστε μία παραλλαγή ἐνὸς εἴδους ἀναλαμβάνει πολλάκις χαρακτῆρα ἀρμόζοντα εἰς ἓνα ἄλλο συγγενὲς εἶδος, ἢ ἐπιστρέφει πρὸς μερικὸν χαρακτῆρα ἐνὸς ἀπομακρυσμένου προγόνου.	»	174
Συνόψεις.	»	182

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

Δυσκολίαι ἀναφεῖσαι ἐναντίον τῆς ὑποθέσεως τῆς γεννήσεως κατιόντων μετὰ παραλλαγῶν.

Αἱ δυσκολίαι ποὺ παρουσιάζει ἡ γέννησις κατιόντων μετὰ παραλλαγῶν	»	185
Περὶ τῆς ἄλλείψεως ἢ τῆς σπανιότητος τῶν μεταβατικῶν παραλλαγῶν	»	186
Τελειότατα καὶ πολυπλοκώτατα ὄργανα.	»	199
Τρόποι μεταβάσεως.	»	204
Εἰδικαὶ δυσκολίαι εἰς τὴν θεωρίαν τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς	»	208
'Ενέργεια τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς ἐπὶ τῶν φαινομενικῶς ἐπουσιωδῶν ὀργάνων.	»	218
Μέχρι τίνος σημείου εἶναι ἀληθινὴ ἢ ὠφελιμιστικὴ διδασκαλία.—Πῶς ἀποκτᾶται ἡ ὠραιότης.	»	222
Συνόψεις: Ἡ θεωρία τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς περιλαμβάνει τὸν νόμον τῆς ἐνότητος τοῦ τόπου καὶ τῶν ὄρων τῆς ὑπάρξεως.	»	228

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Διάφοροι ἀντιρρήσεις ἐγερθεῖσαι ἐναντίον τῆς θεωρίας
τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.

Μακροβιότης.—Αἱ τροποποιήσεις δὲν εἶναι κατ' ἀνάγκην
σύγχρονοι.—Τροποποιήσεις ποὺ δὲν παρέχουν κατὰ τὸ
φαινόμενον καμμίαν ἄμεσον ὠφέλειαν.—Βαθμιαία ἀνά-
πτυξις.—Μεγαλυτέρα σταθερότης τῶν χαρακτήρων, ποὺ
ἔχουν τὴν μικροτέραν λειτουργικὴν σημασίαν.—Ὑπο-
τιθεμένη ἀναρμοδιότης τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς νὰ ἐξη-
γήσῃ τὰς πρώτας φάσεις τῶν ὠφελίμων διασκευῶν.—
Αἰτίαι ποὺ ἀντιτίθενται εἰς τὴν ἀπόκτησιν ὠφελίμων
διαμόρφώσεων διὰ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.—Βαθμοὶ δια-
σκευῆς μετὰ μεταβολῆς τῶν λειτουργιῶν.—Διαφορώ-
τατα ὄργανα εἰς τὰ μέλη μιᾶς συιομοταξίας, προερχό-
μενα ἐκ τῆς ἀναπτύξεως μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς.—
Λόγοι τοῦ ν' ἀρνούμεθα νὰ πιστεύωμεν εἰς τὰς σημαν-
τικὰς καὶ ἀποτόμους τροποποιήσεις.

Σελ. 233

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Ἔνστικτον.

Τὰ ἐνστικτα δυνατόν νὰ παραβληθοῦν μὲ τὰς συνηθείας, ἔχουν ὅμως διαφορετικὴν καταγωγὴν.	» 278
Αἱ μεταφοραὶ τῶν συνηθειῶν ἢ τοῦ ἐνστίκτου μεταβιβάζον- ται διὰ τῆς κληρονομικότητος εἰς τὰ κατοικίδια ζῶα.	» 284
Εἰδικὰ ἐνστικτα	» 287
Ἀντιρρήσεις ἐναντίον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς θεωρίας τῆς φυ- σικῆς ἐπιλογῆς εἰς τὰ ἐνστικτα.—Ἔντομα οὐδέτερα καὶ ἄγωνα.	» 308
Περίληψις.	» 316

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

Νοθογένεια.

Διάκρισις μετὰξὺ στειρότητος τῶν πρώτων διασταυρώσεων καὶ τῆς στειρότητος τῶν νόθων.	» 319
Βαθμοὶ στειρότητος.	» 320
Νόμοι διέποντες τὴν στειρότητα τῶν πρώτων διασταυρώσεων καὶ τῶν νόθων.	» 327
Ἀρχὴ καὶ αἰτίαι τῆς στειρότητος τῶν πρώτων διασταυρώ- σεων καὶ τῶν νόθων.	» 334

Ἄμοιβαῖος διμορφισμὸς καὶ τριμορφισμὸς.	Σελ. 342
Ἡ γονιμότης τῶν διασταυρωνομένων παραλλαγῶν καὶ τῶν μιγάδων ἀπογόνων δὲν εἶναι γενική	» 346
Σύγκρισις μεταξύ τῶν νόθων καὶ τῶν μιγάδων, ἀνεξαρτήτως τῆς γονιμότητός των.	» 350
Περίληψις.	» 354

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

Περὶ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν γεωλογικῶν εἰδήσεων.

Περὶ τῆς σημερινῆς ἐλείψεως τῶν διαμέσων παραλλαγῶν. —

Περὶ τῆς φύσεως τῶν ἐξαφανισθεισῶν διαμέσων παρα-
λλαγῶν· περὶ τοῦ ἀριθμοῦ των. . . . .

» 358

Περὶ τοῦ διαρρεύσαντος χρονικοῦ διαστήματος, καθὼς ἐξάγε-
ται ἀπὸ τὴν ταχύτητα τῶν καθιζημάτων καὶ ἀπὸ τὴν
ἔκτασιν τῶν διαβρώσεων. . . . .

» 361

Πενιχρότης τῶν παλαιοντολογικῶν μας συλλογῶν. . . . .

» 366

Περὶ τῆς ἀπουσίας πολλῶν ἐνδιαμέσων παραλλαγῶν εἰς οἴαν-
δήποτε διάπλασιν . . . . .

» 373

Ἀπότομος ἐμφάνισις ὁλοκλήρων ὁμάδων συγγενῶν εἰδῶν. . . . .

» 382

Περὶ τῆς ἀποτόμου ἐμφάνισεως ὁμάδων συγγενῶν εἰδῶν εἰς
τὰ ἀρχαιότερα ὄρυκτὰ στρώματα. . . . .

» 387

Περίληψις. . . . .

» 392

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τῆς γεωλογικῆς διαδοχῆς τῶν
ἐνοργάνων ὄντων.

Βραδεῖα καὶ διαδοχικὴ ἐμφάνισις νέων εἰδῶν. — Ἡ διαφορετικὴ
των ταχύτης πρὸς μεταμόρφωσιν. . . . .

» 393

Ἐξαφάνισις . . . . .

» 398

Αἱ σχεδὸν στιγμιαῖαι μεταβολαὶ τῶν ζωντανῶν μορφῶν εἰς
τὸν κόσμον. . . . .

» 403

Περὶ τῆς συγγενείας τῶν ἐξαφανισθέντων εἰδῶν μεταξύ των
καὶ μὲ τὰς ὑπαρχούσας μορφάς. . . . .

» 408

Περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως τῶν παλαιῶν μορφῶν ἐν
συγκρίσει μὲ τὸν βαθμὸν τῆς ἀναπτύξεως τῶν ζωντα-
νῶν μορφῶν . . . . .

» 416

Περὶ τῆς διαδοχῆς τῶν αὐτῶν τύπων εἰς τὰς αὐτὰς ζώνας
κατὰ τὰς τελευταίας τριτογενεῖς περιόδους. . . . .

» 420

Περίληψις τοῦ κεφαλαίου τούτου καὶ τοῦ προηγουμένου . . . . .

» 423

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Γεωγραφικὴ κατανομή.

Αἱ διαφοραὶ τῶν φυτικῶν ὄρων δὲν ἄρκοῦν νὰ ἐξηγήσουν τὴν σημερινὴν κατανομήν.— Σπουδαιότης τῶν φραγμῶν.— Συγγένειαι μετὰ τῶν προϊόντων τῆς αὐτῆς ἡπείρου	Σελ. 428
Μοναδικὰ κέντρα ὀημιουργίας.	» 433
Τρόποι διαδόσεως.	» 437
Διάδοσις κατὰ τὴν περίοδον τῶν παγετώνων.	» 446
Περίοδοι παγετώνων ἐναλλάσσουσai πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς νότον.	» 453

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Γεωγραφικὴ κατανομή (συνέχεια).

Κατανομή τῶν προϊόντων τῶν γλυκῶν ὑδάτων.	» 463
Οἱ κάτοικοι τῶν ὠκεανίων νήσων.	» 468
Ἀπουσία βατραχοειδῶν καὶ χερσαίων ματτοφόρων εἰς τὰς ὠκεανίους νήσους.	» 472
Περὶ τῶν σχέσεων μετὰ τῶν κατοίκων τῶν νήσων καὶ τῶν κατοίκων τῆς πλησιεστέρης ἡπείρου.	» 477
Περίληψις τοῦ κεφαλαίου τούτου καὶ τοῦ προηγουμένου.	» 484

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἀμοιβαῖαι συγγένειαι τῶν ἐνοργάνων ὄντων· μορφολογία· ἐμβρυολογία· ὑποτυπώδη ὄργανα.

Ταξινόμησις	» 489
Ἀνάλογοι ὁμοιότητες.	» 502
Περὶ τῆς φύσεως τῶν συγγενειῶν ποὺ συνδέουν τὰ ἐνόργανα ὄντα.	» 508
Μορφολογία.	» 513
Ἀνάπτυξις καὶ ἐμβρυολογία	» 519
Ὑποτυπώδη ὄργανα, ἀτροφημένα καὶ ἐκτρωματικά.	» 533
Περίληψις.	» 540

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Ἀνακεφαλαίωσις καὶ Συμπέρασμα.

Ἀνακεφαλαίωσις τῶν ἀντιρρήσεων ποὺ ἀντέταξαν κατὰ τῆς

θεωρίας τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.— Ἀνακεφαλαίωσις τῶν γενικῶν καὶ εἰδικῶν γεγονότων τῶν εὐνοϊκῶν διὰ τὴν θεωρίαν τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.— Αἰτίαι τῆς γενικῆς πίστεως εἰς τὸ ἀμετασάλευτον τῶν εἰδῶν.— Μέχρι τίνος σημείου ἠμποροῦμεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν θεωρίαν τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.— Ἀποτελέσματα τῆς παραδοχῆς τῆς ἐπὶ τῆς μελέτης τῆς φυσικῆς ἱστορίας.— Τελευταῖαι παρατηρήσεις.

Σελ. 543

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΖΟΣ